

CONSEIL de l'Égalité des CHANCES ENTRE HOMMES ET FEMMES
RAAD VAN DE GELIJKE KANSSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN
RAT FÜR CHANCENGLEICHHEIT ZWISCHEN MÄNNER UND FRAUEN

**ADVIES NR. 114. VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSSEN VOOR MANNEN EN
VROUWEN BETREFFENDE DE OPRICHTING VAN EEN ADMINISTRATIEF
RECHTSCOLLEGE UITSLUITEND BEVOEGD VOOR ALLES WAT BETREKKING
HEEFT OP GELIJKE KANSSEN**

ADVIES NR. 114. VAN HET BUREAU VAN DE RAAD VAN DE GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN BETREFFENDE DE OPRICHTING VAN EEN ADMINISTRATIEF RECHTSCOLLEGE UITSLUITEND BEVOEGD VOOR ALLES WAT BETREKKING HEEFT OP GELIJKE KANSEN

Gelet op de adviesbevoegdheid zoals toegekend bij Koninklijk Besluit van 15 februari 1993 (B.S. 6 maart 1993) en vervangen door het K.B. van 4 april 2003 (B.S. 5 juni 2003), brengt het bureau van de Raad van de Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen op eigen initiatief het volgend advies uit:

I. INLEIDING

Er zijn in België diverse instanties die zich bezig houden met het oplossen van moeilijkheden en betwistingen die rijzen ten gevolge van een ongelijke behandeling.

Het Centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding bijvoorbeeld, is bevoegd om binnen de perken van zijn opdracht, klachten te ontvangen, te behandelen en elke bemiddelingsopdracht uit te voeren die het nuttig acht.¹

De federale ombudsmannen zijn bevoegd om klachten te behandelen over de beslissingen en de werking van de federale administratie.

De Vaste Nationale Cultuurpactcommissie, opgericht door de wet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt², behandelt klachten betreffende inbreuken op de cultuurpactwet en het cultuurpactdecreet.

De Vlaamse Geschillenraad voor Radio en Televisie³ doet uitspraak over individuele geschillen die betrekking hebben op het niet naleven van de journalistieke deontologie en het niet-discriminatie-principe.

Daarentegen bestaat er tot op heden geen specifieke instantie voor het beslechten van geschillen die ontstaan uit een ongelijke behandeling tussen vrouwen en mannen.

De Raad acht het aangewezen dat een rechtscollege in het leven wordt geroepen, bevoegd voor alle geschillen die het gevolg zijn van zulke ongelijke behandeling tussen vrouwen en mannen, of het nu om discriminatie op de werkvloer, op het gebied van de sociale zekerheid of in de besluitvorming gaat.

Eenieder die het slachtoffer wordt van discriminatie zou zich meteen tot zulk rechtscollege moeten kunnen wenden, ongeacht of het een individueel geval dan wel een discriminerende wet betreft.

¹ Artikel 3, 4° bis, wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (B.S. 19 februari 1993).

² Wet waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt (B.S. 16 oktober 1973) – meer info: www.cultuurpact.be.

³ Gecoördineerd op 4 maart 2005.

II. DE BESTAANDE SITUATIE

Een rechtscollege dat op nationaal niveau specifiek bevoegd is voor zaken die uitsluitend betrekking hebben op gelijke kansen, mogelijke discriminatie en racismebestrijding, bestaat nergens in Europa.

1. Hoofdzakelijk de bevoegdheid van de arbeidsgerechten

De meeste geschillen die stelen op een ongelijke behandeling tussen vrouwen en mannen, ontstaan op de werkvloer.

De arbeidsrechtbank werd aldus bevoegd verklaard⁴ om kennis te nemen van de geschillen die hun oorzaak vinden in de wet van 7 mei 1999 op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid⁵ en in de uitvoeringsbesluiten van die wet.

Al wie doet blijken van een belang kan bij het bevoegde gerecht een rechtsvordering instellen om de bepalingen van die wet te doen naleven. Wanneer deze persoon voor dit gerecht feiten aanvoert die het bestaan van een directe of indirecte discriminatie kunnen doen vermoeden, rust de bewijslast dat er geen schending van het beginsel van gelijke behandeling is, op de verweerder⁶, en dus niet op het slachtoffer. De representatieve werknemers-, werkgevers- en vakorganisaties, kunnen daarbij in rechte optreden ter verdediging van de rechten van hun leden.

De arbeidsrechtbank is eveneens bevoegd⁷ om uitspraak te doen over de geschillen betreffende geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk⁸. In de Welzijnswet⁹ is voorzien dat de werknemer die meent het slachtoffer te zijn van feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk zich kan richten tot de preventieadviseur, tot de vrouwenspersonen die hem bijstaan of tot de met het toezicht belaste ambtenaren en, in voorkomend geval, bij die personen een met redenen omklede klacht kan indienen¹⁰.

Al wie een belang kan aantonen, kan voor het bevoegde rechtscollege een vordering instellen om de naleving van de wetsbepalingen omtrent ongewenst seksueel gedrag af te dwingen. Het komt ook hier toe aan de verweerder om te bewijzen dat er zich geen geweld, pesterij of ongewenst seksueel gedrag heeft voorgedaan¹¹. Het bevoegde rechtscollege kan dan een schadevergoeding opleggen, en diegene die zich schuldig maakt aan geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag op het werk, evenals de werkgever bevelen om hieraan, binnen een bepaalde termijn, een einde te maken¹².

⁴ Wet van 7 mei 1999 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek naar aanleiding van de wet van 7 mei 1999 op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid, *B.S.* 19 juni 1999.

⁵ Wet van 7 mei 1999 op de gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden, de toegang tot het arbeidsproces en de promotiekansen, de toegang tot een zelfstandig beroep en de aanvullende regelingen voor sociale zekerheid, *B.S.* 19 juni 1999.

⁶ Artikel 19, wet van 7 mei 1999.

⁷ Wet van 17 juni 2002 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek naar aanleiding van de wet van 11 juni 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, *B.S.* 25 juni 2002.

⁸ Wet van 11 juni 2002 betreffende de bescherming tegen geweld, pesterijen en ongewenst seksueel gedrag op het werk, *B.S.* 22 juni 2002.

⁹ Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, *B.S.* 18 september 1996.

¹⁰ Artikel 32^{nonies}, Welzijnswet.

¹¹ Artikel 32^{undecies}, Welzijnswet.

¹² Artikel 32^{decies}, Welzijnswet.

Ook hier is voorzien dat de representatieve werknemers-, werkgevers- en vakorganisaties, bepaalde instellingen van openbaar nut en verenigingen zonder winstoogmerk – mits akkoord van het slachtoffer – eveneens in rechte kunnen optreden ter verdediging van de rechten van de betrokken persoon. Wanneer door de feiten van geweld, pesterijen of ongewenst seksueel gedrag afbreuk is gedaan aan hetgeen zij statutair nastreven.

2. Bestrijding van discriminatie, ook voor de rechtbanken van eerste aanleg en koophandel

Met de anti-discriminatiewet¹³ werden nieuwe bevoegdheden in het leven geroepen.

Volgens de wet is er sprake van directe discriminatie indien een verschil in behandeling dat niet objectief en redelijkerwijze wordt gerechtvaardigd, rechtstreeks gebaseerd is op, ondermeer het geslacht. Van indirecte discriminatie is er sprake wanneer een ogenschijnlijk neutrale bepaling, maatstaf of handelwijze als dusdanig een schadelijke weerslag heeft op de betrokken persoon, tenzij die bepaling, maatstaf of handelwijze objectief en redelijkerwijze wordt gerechtvaardigd¹⁴.

De wet voert een aantal strafbepalingen in en voorziet in een verzwarende van de straf wanneer het misdrijf werd gepleegd met als drijfveer de haat tegen een persoon omwille van zijn geslacht. Het betreft de misdrijven aanranding van de eerbaarheid en verkrachting, (on-)opzettelijk doden of lichamelijk letsel toebrengen, aanslag op de persoonlijke vrijheid en onschendbaarheid van de woning, belaging, aanranding van de eer of de goede naam, brandstichting en vernieling of beschadiging van roerende eigendommen¹⁵.

In die gevallen zullen de strafgerichten uitspraak doen en een eventuele “discriminatie” vaststellen.

Anderzijds worden een aantal burgerrechtelijke bepalingen ingevoerd¹⁶. De wet voorziet dat de bedingen van een overeenkomst die strijdig zijn met de bepalingen van de anti-discriminatiewet en de bedingen die bepalen dat één of meer contracterende partijen bij voorbaat afzien van de rechten die door de anti-discriminatiewet gewaarborgd worden, nietig zijn. Wanneer een daad strijdig is met de bepalingen van die wet, kan het slachtoffer de rechtbank vatten en vorderen dat de staking van die daad wordt bevolen. De staking van die discriminerende daad zal, al naargelang de situatie, gevorderd worden voor de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel of de arbeidsrechtbank. De vordering dient te worden ingesteld bij verzoekschrift.

3. Het aanvechten van discriminerende regelgeving

Naast de arbeids- en strafrechtbanken en de burgerlijke en commerciële rechtbanken, zijn ook een aantal hogere rechtscolleges bevoegd inzake gelijke kansen.

De afdeling administratie van de Raad van State is bijvoorbeeld bevoegd om bij wijze van arrest uitspraak te doen over de eisen tot herstelvergoeding voor buitengewone, morele of materiële schade, veroorzaakt door een administratieve overheid, of over de beroepen tot nietigverklaring wegens overtreding van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht, ingesteld tegen de akten en reglementen van administratieve overheden.

¹³ Wet van 25 februari 2003 ter bestrijding van discriminatie en tot wijziging van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding, *B.S.* 17 maart 2003.

¹⁴ Artikel 2 § 1 en 2 van de anti-discriminatiewet.

¹⁵ Artikelen 6 tot en met 17 van de anti-discriminatiewet.

¹⁶ Artikelen 18 tot en met 22 van de anti-discriminatiewet.

In het bijzonder is de Raad van State bevoegd om uitspraak te doen over beroepen in kiesrechtzaken. Dit is van belang in het kader van de wetgeving ter bevordering van een evenwichtige aanwezigheid en verdeling van mannen en vrouwen op kieslijsten en in de besluitvorming¹⁷.

Tot slot blijft het Arbitragehof bevoegd om uitspraak te doen over schendingen van het grondwettelijk gewaarborgd gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel door wetten, decreten en ordonnanties. Dit gebeurt zowel via beroepen tot nietigverklaring als door middel van prejudiciële vragen.

4. Besluit

Verschillende rechtbanken en hoven over heel België moeten zich uitspreken over de toepassing van zeer specifieke wetgeving. Dat kan leiden tot uiteenlopende beslissingen.

Bovendien worden de zaken vaak gepleit door advocaten die geen gespecialiseerde kennis van de materie hebben, en de schending van de gelijke kansen wetgeving eerder beschouwen als een aspect van een ander belangrijker probleem. Ook de rechters die van de zaak moeten kennis nemen zijn niet bijzonder opgeleid om geschillen inzake gelijke kansen te beslechten.

De Raad meent dat huidige situatie aan verbetering toe is.

III. ADVIES

Zoals blijkt uit wat voorafgaat, bestaat tot op heden geen specifiek nationaal rechtscollege voor gelijke kansen. Zulk rechtscollege is nochtans van essentieel belang. Het zou uitsluitend bevoegd zijn om toe te zien op de naleving van de regelgeving met betrekking tot gelijkheid van kansen en racismebestrijding, zowel door overheden als particulieren.

De bevoegdheid van dergelijk rechtscollege zou zich dienen uit te strekken over het gehele grondgebied van België, zoals dat trouwens ook het geval is voor de Raad van State, het Arbitragehof en het Hof van Cassatie, en naar het voorbeeld van het Hoogste Gerechtshof van de Verenigde Staten. De *Supreme Court* is inderdaad bevoegd, op nationaal niveau, voor het toezicht op de naleving van de niet-discriminatie wetgeving. De regels die de werking van dit Hof beheersen, kunnen dus als inspiratiebron dienen bij de oprichting van een nieuw rechtscollege terzake in België.

1. Eén rechtbank voor de naleving van gelijke kansen

Momenteel kunnen de burgerlijke rechter, de arbeidsrechter, de handelsrechter en de strafrechter zich uitspreken over de aanwezigheid van discriminatie en over een schending van de gelijke kansen, naast de Raad van State en het Arbitragehof. Zulke situatie leidt tot rechtsonzekerheid.

Het is bijgevolg aangewezen om één enkel rechtscollege op te richten dat bevoegd is voor elke mogelijke schending met betrekking tot gelijke kansen.

Omdat de gelijkheid tussen man en vrouw en hun gelijke kansen dienen gewaarborgd te worden binnen verschillende rechtsdomeinen, lijkt het nuttig om verschillende kamers te voorzien naargelang de deelmaterie, bijvoorbeeld een arbeidsrechtelijke kamer naast een strafrechtelijke kamer.

¹⁷ Zie bijvoorbeeld de Wet van 20 juli 1990 ter bevordering van de evenwichtige aanwezigheid van mannen en vrouwen in organen met adviserende bevoegdheid, *B.S.* 9 oktober 1990; de Wet van 24 mei 1994 ter bevordering van een evenwichtige verdeling van mannen en vrouwen op de kandidatenlijsten voor de verkiezingen, *B.S.* 1 juli 1994; de Wet van 17 juni 2002 tot waarborging van een gelijke vertegenwoordiging van mannen en vrouwen op de kandidatenlijsten voor de verkiezingen van het Europees Parlement, *B.S.* 28 augustus 2002.

In ieder geval is het nuttig om in het nieuwe rechtscollege enkel magistraten te benoemen met een zekere beroepservaring op het gebied van gelijke kansen. Hetzelfde geldt voor de advocaten. Enkel diegenen die blijk kunnen geven van een aantal jaren relevante ervaring op het gebied van anti-discriminatiewetgeving, zouden bij voorkeur voor dit rechtscollege mogen pleiten.

Er zouden onderzoeksbevoegdheden aan het rechtscollege moeten worden toegekend, zoals het horen van de partijen of van derden; zich door de partijen of door een openbare overheid stukken en gegevens met betrekking tot de zaak doen overleggen; het horen van getuigen; vaststellingen ter plaatse doen; deskundigen aanstellen; het opzoeken van documenten; enz. Deze bevoegdheden zijn van bijzonder belang in het kader van de beoordeling over schending van gelijke kansenwetgeving en inbreuken op de anti-discriminatieregelgeving tussen man en vrouw.

2. En tegelijk een administratief rechtscollege

Anderzijds dient het nieuw op te richten rechtscollege ook bevoegd te zijn om geschillen te beslechten die het gevolg zijn van enigerlei vorm van discriminatie, uitsluiting, beperking of voorkeur tussen vrouwen en mannen, ontstaan door toedoen van een overheid, en die tot gevolg heeft de uitoefening van de rechten en vrijheden, de erkenning of het voordeel van de toepassing van de wetten, decreten en verordeningen onmogelijk te maken of aan te tasten.

Het rechtscollege dient exclusief bevoegd te zijn voor de behandeling van klachten tegen inbreuken door de overheden op de wetgeving op de gelijke kansen tussen mannen en vrouwen.

Het rechtscollege zal bevoegd zijn ten overstaan van elke natuurlijke of rechtspersoon die van oordeel is dat hij/zij enig nadeel geleden heeft ten aanzien van een overheid die zich schuldig gemaakt heeft aan een van de in het voorafgaande hoofdstuk vermelde schendingen. De partij moet wel van een benadeling of belang doen blijken.

De vorderingen kunnen ingediend worden tegen de overheid. Om discussies te vermijden is het aangewezen dat in de wet het begrip 'overheid' wordt gedefinieerd.

De bevoegdheid van het rechtscollege zou zich over het gehele nationale grondgebied uitstrekken.

Haar bevoegdheid zou het volgende kunnen omvatten:

- a) *Beroepen tot vernietiging van beslissingen van overheden die met schending van de wetgeving op de discriminatie- en racismebestrijding aangenomen zijn*

Het rechtscollege kan bevoegd gemaakt worden om uitspraak te doen over beroepen tot nietigverklaring ingesteld tegen de akten en reglementen van de onderscheiden administratieve overheden die strijdig zijn met de wetgeving op de non-discriminatie.

De rechtshandelingen waartegen beroep ingesteld zou kunnen worden, zijn eenzijdige uitvoerbare rechtshandelingen van de overheid, die een interne onwettigheid bevatten. Er is een interne onwettigheid wanneer de verzoeker zich beroept op de schending van de wet in materiële zin. De controle van het rechtscollege zal zich richten op de feitelijke en juridische motieven waarop de administratieve rechtshandeling steunt en op de inhoud ervan. Een inbreuk op de wettigheid kan gepleegd worden hetzij door een rechtstreekse schending van een rechtsregel, hetzij door een verkeerde toepassing of interpretatie ervan. Het rechtscollege zal aldus in concreto dienen na te gaan of de rechtshandeling van de overheid met eerbiediging van de regelgeving op discriminatie- en racismebestrijding aangenomen werd.

Als het rechtscollege oordeelt dat de akte of het reglement discriminerend is, zou het deze kunnen schorsen of vernietigen. Dit dient nader uitgewerkt te worden.

b) Cassatieberoepen tegen beslissingen van lagere administratieve rechtscolleges die in strijd zouden zijn met de wetgeving op discriminatie- en racismebestrijding

Naar analogie met de bevoegdheid van de Raad van State hieromtrent¹⁸, zou het nieuw rechtscollege bevoegd kunnen zijn om te oordelen over cassatieberoepen tegen de door de lagere administratieve rechtscolleges in laatste aanleg gewezen beslissingen in zaken die specifiek betrekking hebben op discriminatie.¹⁹

Naar het voorbeeld van de Supreme Court in de Verenigde Staten, wiens voornaamste bevoegdheid bestaat in het behandelen van beroepen tegen beslissingen van gerechtelijke instanties in laatste aanleg, zou bepaald kunnen worden dat het rechtscollege bevoegd wordt zowel voor een behandeling in rechte als voor een beoordeling van de feiten.

Indien niet zover wordt gegaan, zal naar analogie met de werking van de Raad van State enkel in rechte geoordeeld worden. Na cassatie wordt in dat geval de beslissing naar een lager administratief rechtscollege verwezen, dat uitspraak ten gronde moet doen.

c) Bevoegdheid in volle rechtsmacht

Het rechtscollege zou eveneens bevoegd kunnen zijn om als beroepsrechter in laatste aanleg het geschil in zijn geheel aan een nieuw onderzoek te onderwerpen en uitspraak te doen over het grond van het geschil. Het rechtscollege zou bevoegd zijn voor geschillen tussen particulieren en overheden die in verband met de toepassing van de wetgeving op discriminatie rijzen en die eerst door een lager administratief rechtscollege beslecht werden. In dit geval zou het rechtscollege de macht hebben om de beslissing te hervormen²⁰.

d) Bevoegdheid tot vergoeding van buitengewone schade

Het rechtscollege zou ook uitspraak kunnen doen over de eisen tot herstelvergoeding van de schade veroorzaakt door een administratieve overheid ten gevolge van een inbreuk op de wetgeving op discriminatie. De schade kan zowel moreel als materieel zijn en moet in elk geval buitengewoon zijn. Het rechtscollege zou uitspraak kunnen doen in hoogste aanleg en bij wijze van arrest²¹.

In tegenstelling tot de Raad van State, die over een algemene bevoegdheid beschikt om uitspraak te doen over de eisen tot herstelvergoeding van de schade veroorzaakt door een administratieve overheid, zou het op te richten rechtscollege enkel bevoegd zijn ingeval het optreden van de overheid een inbreuk op de wetgeving op de discriminatie zou uitmaken. De taken van de Raad van State zouden op die manier verlicht worden.

e) Adviesbevoegdheid

Het rechtscollege zou tot slot gemotiveerde adviezen kunnen verstrekken aan de regeringen over administratieve aangelegenheden die op de discriminatiewetgeving betrekking hebben, die niet betwist zijn en waarvan de oplossing of de beslechting tot de bevoegdheid van de uitvoerende macht behoort²². De reden voor het bestaan van deze bevoegdheid is vermijden dat er tegenspraak zou ontstaan tussen een beslissing van de overheid en een door het rechtscollege te verlenen arrest. Particulieren zouden dergelijk advies niet kunnen vragen.

¹⁸ Artikel 14, §2, gecoördineerde wetten op de Raad van State.

¹⁹ Artikel 15, gecoördineerde wetten op de Raad van State.

²⁰ Artikel 16, gecoördineerde wetten op de Raad van State.

²¹ Artikel 11, gecoördineerde wetten op de Raad van State.

²² Artikel 8 en 9, gecoördineerde wetten op de Raad van State.

3. Verhouding met andere instanties

Het is wenselijk om specifieke bepalingen in de nieuwe wet in te lassen om de bevoegdheid tussen het nieuw rechtscollege en de andere reeds bestaande instanties af te bakenen en bevoegdheidsconflicten aldus te voorkomen.

Het rechtscollege zal exclusief bevoegd zijn voor alle vorderingen gebaseerd op een schending van de gelijke kansenwetgeving tussen mannen en vrouwen op wegens discriminatie op grond van het geslacht.

Om overbelasting te vermijden, zou een “filterkamer” voorafgaandelijk aan de eigenlijke rechtspleging kunnen bepalen of de zaak in concreto daadwerkelijk een beoordeling inzake gelijke kansen of discriminatie betreft.

4. Samenstelling

Met het nieuwe “rechtscollege” wordt in feite een nieuw geheel van rechtinstanties bedoeld.

Er zou vooreerst moeten voorzien worden in een onderscheid tussen eerste aanleg en laatste aanleg, bijvoorbeeld door de oprichting van een *gelijke kansen* rechtbank en een *gelijke kansen* hof. De uiteindelijke arresten van het rechtscollege zullen dus definitief en niet vatbaar voor beroep moeten zijn.

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met de diverse aspecten van de haar toe te kennen bevoegdheid, met name enerzijds het oordelen over en veroordelen van discriminerende handelingen en anderzijds het vernietigen van discriminerende wetgeving.

Het rechtscollege zou dus enerzijds een gewone rechtbank moeten zijn, bevoegd om kennis te nemen van geschillen omtrent schendingen van gelijke kansen op burgerlijk, strafrechtelijk, arbeidsrechtelijk, handelsrechtelijk en zelfs fiscaalrechtelijk vlak. Om efficiënt te functioneren zouden verschillende kamers kunnen ingesteld worden om correct te kunnen oordelen over problemen binnen de onderscheiden rechtsdomeinen.

Anderzijds dient rekening gehouden te worden met het feit dat het nieuwe rechtscollege eveneens als administratief rechtscollege dient op te treden.

Het administratieve rechtscollege zou uit een oneven aantal leden samengesteld kunnen worden, waarbij rekening wordt gehouden met het feit dat zowel Nederlandstalige, Franstalige als Duitstalige magistraten daarvan deel moeten uitmaken. Het rechtscollege zal paritair uit rechters van verschillend geslacht samengesteld moeten zijn²³. Het oneven aantal vermijdt dat bepaalde zaken onbeslist blijven.

De magistraten zouden moeten voldoen aan strikte, nader vast te stellen beroepsvoorwaarden, die relevant zijn voor het vakgebied waarin het rechtscollege gespecialiseerd is. Zij moeten bij voorbeeld kunnen laten blijken dat zij ervaring hebben in domeinen die betrekking hebben op discriminatiebestrijding en gelijke kansen. Er moet een evenwicht tussen de ideologische en sociale strekking van de leden zijn, om de impact en de verspreiding van beslissingen te verzekeren. Bovendien is een zekere ervaring (en aldus ook anciënniteit) vereist.

²³ Artikel 34, §5, Bijzondere Wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De wet die de samenstelling van het rechtscollege regelt, moet ook een regeling voorzien met betrekking tot het personeel dat de leden bijstaat. Er moet bijgevolg eventueel een auditoraat, met auditeurs, voorzien worden, een coördinatiebureau, met referendarissen, en een griffie²⁴.

IV. BESLUIT

Het nieuwe rechtscollege zou moeten zorgen voor een uniformisering van de rechtspraak. Het benoemen van beroepsmagistraten specifiek met het oog op *gelijke kansen contentieux*, evenals het vormen van gespecialiseerde advocaten, kan een correcte toepassing en beoordeling van de regelgeving alleen maar ten goede komen. Bovendien worden de overige rechtbanken en hoven op die manier voor een deel van hun werkdruk ontlast. Het beoordelen van gelijke kansen problemen komt voor die instanties immers meestal slechts aan bod in de marge van een ander probleem.

Het nieuwe rechtscollege zal, wat het administratieve luik betreft, op de Raad van State gelijken, maar zal specifiek bevoegd zijn voor zaken die inhoudelijk betrekking hebben op discriminatie. De oprichting van dit rechtscollege past in de voorgenomen hervorming van de Raad van State en zal tot gevolg hebben dat de Raad van State van een aantal zaken ontlast zal zijn.

Het is de bedoeling van de Raad om op basis van dit advies de discussie rond het geheel aan te zwengelen en de wetgever warm te maken tot het oprichten van een dergelijk rechtscollege.

Het spreekt voor zich dat dit slechts een aanzet is van reflectie die verder moet uitgewerkt worden volgens de noodzaak en na intens overleg met alle instellingen die momenteel reeds betrokken zijn bij het gelijke kansenbeleid en discriminatiebestrijding.

²⁴ Artikel 69, gecoördineerde wetten op de Raad van State; artikel 35 e.v., Bijzondere Wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.